

პედაგოგია Pedagogic

სწავლება ქეის მეთოდით

ნინო ჭოხონელიძე, ნინო ყანჩელი

აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

e-mail: nino.tchokhonelidze@atsu.edu.ge

<https://doi.org/10.52340/lac.2024.32.22>

SJIF 2024: 8.268

ქეისებით სწავლება არის სტუდენტის ან სტუდენტთა ჯგუფის მიერ საგანმანათლებლო, ფსიქოლოგიური ან სოციალური ასპექტების სიღრმისეული ანალიზი. ქეისი მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას, რომელიც დაკვირვების, ინტერვიუების და ჩანაწერების მოძიების შედეგად სრულყოფილ სახეს იღებს. ქეისებით სწავლების მიზანია გამოავლინოს რეალურ ცხოვრებაში არსებული სიტუაციების სირთულეები, რომლებსაც სტუდენტები აწყდებიან. ეს ქეის მეთოდს საგანმანათლებლო კვლევის ღირებულ ინსტრუმენტად აქცევს. პედაგოგები და მკვლევარები იყენებენ ამ კვლევებს სასწავლო გარემოს გაუმჯობესების სტრატეგიების შესამუშავებლად. გარდა ამისა, ქეისების განხილვა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს წარმოაჩინონ განსჯის, კრიტიკული და ანალიტიკური აზროვნების უნარები. ქეისებით სწავლება მოიცავს რეალური სამყაროს გამოწვევებს. ის ასწავლის სტუდენტებს, თუ როგორ გაუმკლავდნენ მომავალ კარიერასთან დაკავშირებულ სირთულეებს. ქეისებით სწავლება სასარგებლოა არა მხოლოდ განათლების სფეროში, არამედ ბიზნესში, პოლიტიკაში და სხვა სფეროებში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების განხილვისას.

საკვანძო სიტყვები: ქეის მეთოდი, სწავლების პრობლემები

ქეისებით სწავლება არის სტუდენტის ან სტუდენტთა ჯგუფის მიერ საგანმანათლებლო, ფსიქოლოგიური ან სოციალური ასპექტების სიღრმისეული ანალიზი. ქეისი მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას, რომელიც დაკვირვების, ინტერვიუების და ჩანაწერების მოძიების შედეგად სრულყოფილ სახეს იღებს. ქეისებით სწავლების მიზანია გამოავლინოს რეალურ ცხოვრებაში არსებული სიტუაციების სირთულეები, რომლებსაც სტუდენტები აწყდებიან. ეს ქეის მეთოდს საგანმანათლებლო კვლევის ღირებულ ინსტრუმენტად აქცევს. პედაგოგები და მკვლევარები იყენებენ ამ კვლევებს სასწავლო გარემოს გაუმჯობესების სტრატეგიების შესამუშავებლად. გარდა ამისა, ქეისების განხილვა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს წარმოაჩინონ განსჯის,

კრიტიკული და ანალიტიკური აზროვნების უნარები. ქეისებით სწავლება მოიცავს რეალური სამყაროს გამოწვევებს. ის ასწავლის სტუდენტებს, თუ როგორ გაუმკლავდნენ მომავალ კარიერასთან დაკავშირებულ სირთულეებს. ქეისებით სწავლება სასარგებლოა არა მხოლოდ განათლების სფეროში, არამედ ბიზნესში, პოლიტიკაში და სხვა სფეროებში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების განხილვისას.

ქეისის შესწავლის მიზნებია:

1. სწავლა და გაანალიზება:
 - გავაღრმავოთ სტუდენტების ცოდნა და დავეხმაროთ მათ კონკრეტული კონცეფციის, თეორიის ან თემის გაანალიზებაში.
 - თეორიული ცოდნის, რეალური კონტექსტისა და პრაქტიკული აპლიკაციებით უზრუნველყოფა.
2. პრობლემის გადაჭრის უნარები:
 - გავაძლიეროთ სტუდენტთა კრიტიკული აზროვნება და პრობლემის გადაჭრის უნარი რთული საკითხების ან სცენარების ანალიზით.
 - წავახალისოთ სტუდენტები გამოიყენონ თავიანთი ცოდნა რეალურ სიტუაციებში და რაციონალური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში.
3. კვლევა და ანალიზი:
 - განვაფიქსიროთ სტუდენტთა კვლევის უნარები, მათ შორის მონაცემთა შეგროვება, ანალიზი და ინფორმაციის საფუძველზე მნიშვნელოვანი დასკვნების გამოტანის უნარი.
 - დავეხმაროთ სტუდენტებს მონაცემთა ინტერპრეტაციისა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღებასა და ანალიტიკური უნარების გაუმჯობესებაში.
4. კომუნიკაციის უნარები:
 - გავაუმჯობესოთ წერილობითი და ზეპირი კომუნიკაციის უნარ-ჩვევები, რათა სტუდენტებმა შეძლონ თავიანთი დასკვნების მკაფიოდ, ორგანიზებულად და თანმიმდევრულად წარმოდგენა.
 - დავეხმაროთ სტუდენტებს გააძლიერონ რთული იდეების ეფექტური კომუნიკაციის უნარი როგორც აკადემიურ, ისე არაკადემიურ აუდიტორიასთან.
5. ეთიკური მოსაზრებები:
 - ხელი შევუწყოთ კვლევასა და გადაწყვეტილების მიღებასთან დაკავშირებული ეთიკური საკითხების ცნობიერების ამაღლებას, როგორცაა მონაწილეთა უფლებები, კონფიდენციალურობა და პასუხისმგებლიანი ქცევა.
6. ინტერდისციპლინური სწავლება:
 - წავახალისოთ დისციპლინური ან ინტერდისციპლინური აზროვნება, რაც საშუალებას აძლევს სტუდენტებს გამოიყენონ ცოდნა მრავალი სფეროდან პრობლემის ან მნიშვნელოვანი საკითხის გადასაჭრელად.
7. პროფესიული განვითარება:
 - მოვამზადოთ სტუდენტები მომავალი კარიერისთვის რეალურ სამყაროში არსებული სიტუაციებისა და გამოწვევების გამოვლენით, რომლებსაც ისინი შესაძლოა წააწყდნენ მათ მიერ არჩეულ პროფესიაში.

- განვავითაროთ პროფესიული უნარები სტუდენტებში, როგორცაა გუნდური მუშაობა, დროის მენეჯმენტი და პროექტის მენეჯმენტი.
8. რეფლექსია და თვითშეფასება:
- ხელი შევუწყოთ სტუდენტებს დაფიქრდნენ თავიანთ სწავლაზე და შეაფასონ მათი ძლიერი და სუსტი მხარეები კვლევისა და ანალიზის დროს.
 - გავაღვივოთ სტუდენტებში თვითშეფასების და მუდმივი პროგრესის ვალდებულება.
9. ინოვაციის ხელშეწყობა:
- ჩამოვყალიბოთ კრეატიული და ინოვაციური მიდგომა რთულ პრობლემებსა და გამოწვევებთან გამკლავებისთვის.
 - წავახალისოთ სტუდენტებში თავისუფალი აზროვნება.
10. პორტფოლიოს შექმნა:
- მივაწოდოთ სტუდენტებს ხელშესახები მტკიცებულებები მათი აკადემიური პროგრესის შესახებ. (2).

როგორ დავგეგმოთ ქეისებით სწავლების პროცესი:

1. აირჩიეთ თემა, რომელიც შეესაბამება თქვენს კურსს და საინტერესოა თქვენი აუდიტორიისთვის. ის უნდა იყოს კონკრეტულ საკითხზე ორიენტირებული, ისეთი, რომ სიღრმისეული ანალიზის საშუალებას მოგცემთ.
2. ჩაატარეთ საფუძვლიანი კვლევა, შეაგროვეთ ინფორმაცია სანდო წყაროებიდან, როგორცაა წიგნები, სამეცნიერო სტატიები, ინტერვიუები და ვებსაიტები.
3. მკაფიოდ განსაზღვრეთ პრობლემა ან საკვლევი თემა, რომლის მოგვარებასაც მიზნად ისახავს ქეისის შესწავლა. იყავით კონკრეტული იმ საკითხების შესახებ, რომელთა შესწავლა და ანალიზი გასურთ.
4. სტუდენტებს სიღრმისეულად გააცანით საკვლევი თემა, მიაწოდეთ ძირითადი ინფორმაცია საკვლევი თემის შესახებ, შესაბამისი ისტორიული, სოციალური ან ორგანიზაციული კონტექსტის ჩათვლით. ახსენით, რატომ არის საკვლევი თემა მნიშვნელოვანი და რა ხდის მას უნიკალურს.
5. აღწერეთ გამოყენებული მეთოდები, ახსენით რა მიდგომები გამოიყენეთ მონაცემთა შეგროვებისთვის. ეს შეიძლება მოიცავდეს ინტერვიუებს, გამოკითხვებს, დაკვირვებებს ან არსებული დოკუმენტების ანალიზს. დაასაბუთეთ მეთოდების არჩევანი.
6. წარმოადგინეთ მონაცემები და დასკვნები მკაფიოდ და ორგანიზებულად. გამოიყენეთ სქემები, გრაფიკები და ცხრილები, თუ ეს შესაძლებელია. ჩართეთ პირდაპირი ციტატები ინტერვიუებიდან ან სხვა წყაროებიდან თქვენი აზრების გასამყარებლად.
7. გაანალიზეთ მონაცემები და განიხილეთ შაბლონები, ტენდენციები, რომლებსაც აკვირდებით. დაუკავშირეთ თქვენი დასკვნები საკვლევ თემას. გამოიყენეთ შესაბამისი თეორიები ან ცნებები თქვენი ანალიზის მხარდასაჭერად.
8. თუ თქვენი საქმის შესწავლა პრობლემის გარშემო ტრიალებს, შესთავაზეთ პრაქტიკული გადაწყვეტილებები ან რეკომენდაციები თქვენი ანალიზის საფუძველზე.

9. შეაჯამეთ თქვენი საქმის შესწავლის ძირითადი პუნქტები. აღნიშნეთ თემის მნიშვნელობა და წარმოადგინეთ დასკვნები. განიხილეთ თქვენი კვლევის შედეგები უფრო ფართო სფეროსთვის. (1).

ქეისებით სწავლებას შეიძლება ჰქონდეს თავისი ძლიერი და სუსტი მხარეები. ქეისებით სწავლების ერთ-ერთი უდიდესი უპირატესობა არის, ის რომ გამოიკვლიონ ისეთი რამ, რისი გამეორებაც ხშირად ლაბორატორიაში შეუძლებელია, კერძოდ:

- საშუალებას აძლევს სტუდენტებს აღბეჭდონ ინფორმაცია „როგორ“ და „რატომ“ მოხდა ამა თუ იმ საკითხის განხილვა;
- აძლევს სტუდენტებს შესაძლებლობას შეაგროვონ ინფორმაცია არჩეული სტრატეგიის უპირატესობაზე;
- საშუალებას აძლევს სტუდენტებს განავითარონ ექსპერიმენტულ კვლევაში გამოსაყენებელი ჰიპოთეზები.

მეორეს მხრივ, ქეისებით სწავლებას შეიძლება ჰქონდეს გარკვეული ნაკლი:

- არ შეიძლება მისი ფართო მასაზე განზოგადება;
- არა აქვს მიზეზ-შედეგობრივი მახასიათებელი;
- შეუძლებელია მისი გამყარება მეცნიერული მტკიცებულებებით;
- შეიძლება გამოიწვიოს მიკერძოება.

ქეისის კვლევის სამი ძირითადი, ყველაზე ხშირად გამოყენებული, ტიპი არის დეტალური, ინსტრუმენტული და კოლექტიური. საქმის დეტალური კვლევა გამოსადეგია უნიკალური შემთხვევების შესასწავლად. ქეისის დეტალური კვლევა ეხმარება ინდივიდს საკითხზე უფრო მრავლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებაში. ქეისის კოლექტიური კვლევა გამოსადეგია რამდენიმე საკითხის ერთდროულად განხილვის შემთხვევაში. ქეისის კვლევის ტიპი, რომელსაც ფსიქოლოგიის მკვლევარები იყენებენ, დამოკიდებულია სიტუაციისა და თავად შემთხვევის უნიკალურ მახასიათებლებზე.

არსებობს მრავალი განსხვავებული წყარო და მეთოდი, რომლებიც შეიძლება გამოიყენებულ იქნას ინდივიდის ან ინდივიდთა ჯგუფის შესახებ ინფორმაციის შესაგროვებლად. ქვემოთ მოცემულია მკვლევარების მიერ გამოვლენილი ექვსი ძირითადი წყარო:

- საარქივო ჩანაწერები: აღწერის ჩანაწერები, კვლევის ჩანაწერები და სახელების სიები საარქივო ჩანაწერების მაგალითებია.
- პირდაპირი დაკვირვება: ეს სტრატეგია მოიცავს საგანზე დაკვირვებას, ხშირად ბუნებრივ გარემოში. მიუხედავად იმისა, რომ ზოგჯერ გამოიყენება ინდივიდუალური დამკვირვებელი, უფრო ხშირია დამკვირვებელთა ჯგუფის გამოყენება.
- დოკუმენტები: წერილები, საგაზეთო სტატიები, ადმინისტრაციული ჩანაწერები და ა.შ. არის დოკუმენტების სახეები, რომლებიც ხშირად გამოიყენება წყაროდ.
- ინტერვიუები: საქმის შესწავლის პროცესში ინფორმაციის შეგროვების ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მეთოდი არის ინტერვიუ. ინტერვიუ შეიძლება მოიცავდეს გამოკითხვის ჩასატარებლად საჭირო სტრუქტურირებულ ან ღია კითხვებს.

- მონაწილეთა დაკვირვება: მკვლევარი, რომელიც გვესახება მოვლენებში მონაწილე პირად და აკვირდება მოქმედებებსა და შედეგებს, ეწოდება მონაწილეთა დამკვირვებელი.
- ფიზიკური არტეფაქტები: ხელსაწყოები, საგნები, ინსტრუმენტები და სხვა არტეფაქტები ხშირად ექცევა ყურადღების ეპიცენტრში საგანზე უშუალო დაკვირვების დროს. (5).

ამრიგად, ქეისებით სწავლება ხელს უწყობს სასწავლო პროცესის ეფექტურობის ზრდას, სტუდენტებში პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, შემოქმედებითი და კრიტიკული აზროვნების, პრობლემების გადაჭრისა და კოგნიტური უნარების განვითარებას. ქეისებით სწავლება არის მეთოდი, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელია პრობლემის გადაჭრამდე გადადგმული ნაბიჯების ანალიზი და შეფასება. ამ მეთოდით მუშაობის დროს სტუდენტები აკეთებენ თანმიმდევრულ ჩანაწერებს პრობლემის გადასაჭრელად ჩატარებული სამუშაოს შესახებ. ეს მეთოდი ორიენტირებულია უფრო პროცესზე და არა შედეგზე.

ლიტერატურა:

1. https://www.examples.com/business/student-case-study.html#google_vignette
2. <https://www.verywellmind.com/how-to-write-a-psychology-case-study-2795722>
3. Crowe S, Cresswell K, Robertson A, Huby G, Avery A, Sheikh A. The case study approach. *BMC Med Res Methodol.* 2011;11:100.
4. Gagnon, Yves-Chantal. *The Case Study as Research Method: A Practical Handbook.* Canada, Chicago Review Press Incorporated DBA Independent Pub Group, 2010.
5. Yin, Robert K. *Case Study Research and Applications: Design and Methods.* United States, SAGE Publications, 2017.

Nino Tchokhnelidze, Nino Kancheli

Akaki Tsereteli State University
e-mail: nino.tchokhnelidze@atsu.edu.ge

<https://doi.org/10.52340/lac.2024.32.22>

SJIF 2024: 8.268

Teaching by Means of Case Study

Abstract

Case study is an in-depth analysis of various educational, psychological or social aspects by a student or a group of students. A case study involves gathering detailed information that builds a complete picture through observations, interviews, and review of records. The purpose of case studies is to bring out the complexities of real-life situations that students face. This makes a method of case study a valuable tool for educational research. Case-based learning is process-oriented rather than outcome-oriented. Educators and researchers use this method to develop strategies for improving the learning environment. In addition, case studies allow students to demonstrate their judgmental, critical and analytical thinking skills. Case-based learning involves real-world challenges. It teaches students how to deal with the challenges of their future careers. Case studies are useful not only in education, but also in business, politics, and other field when handling important issues.

Key words: Case study, problems of teaching

რეცენზენტი: პროფესორი იან აიდუკოვიჩი